

2025 Vedastusstraat, Jabbeke: Programma van maatregelen

Opdrachtgever: Dertien12
Naaldenstraat 21, 8000 Brugge

Auteurs: Dieter Verwerft, Femke Germonpré, Frederik Roelens en Jari Hinsch Mikkelsen

Uitvoerder: Raakvlak
Kleine Pathoekeweg 44
8000 Brugge
T +32 [0]50 44 50 41
E dieter.verwerft@brugge

© Raakvlak, februari 2025

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Raakvlak Archeologisch Onderzoek.

2025 Vedastusstraat, Jabbeke: Programma van Maatregelen

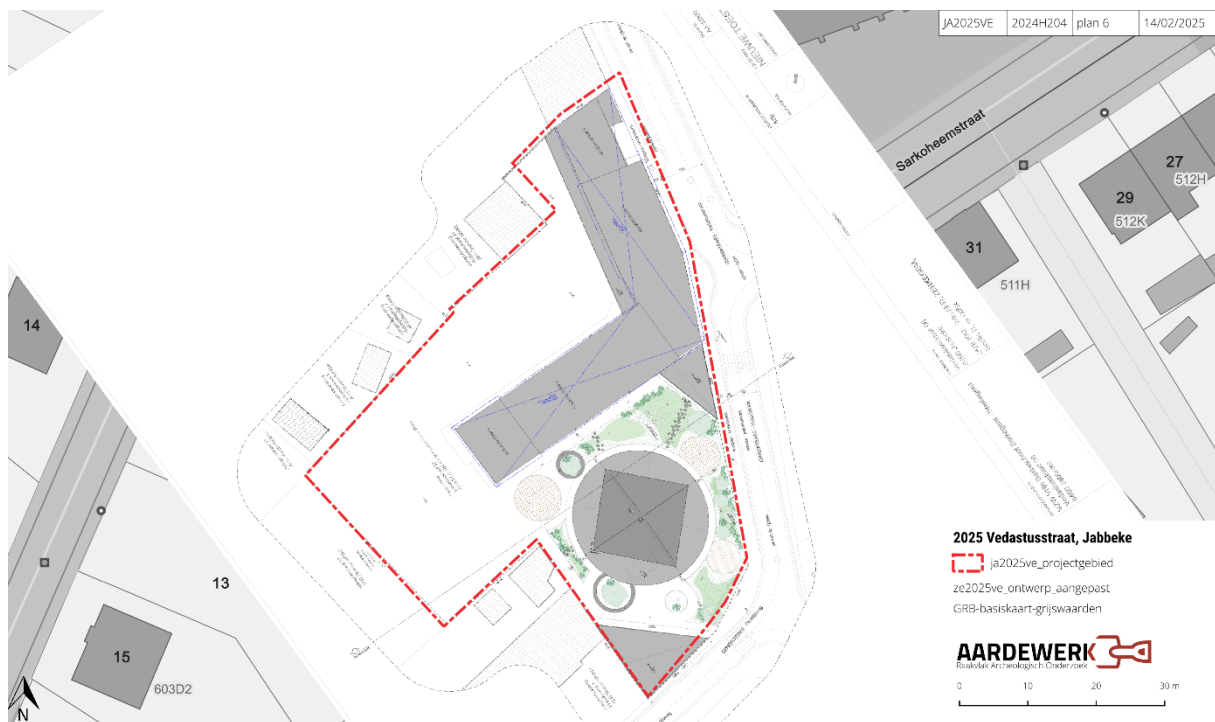
Vrije Basisschool De Loopbrug in Zerkegem plant de verbouwing van het huidige schoolgebouwenbestand gelegen langs de Vedastusstraat, de Mosselstraat en de Paradijsweg te Zerkegem. Bij de realisatie van dit project, dat sloop, nieuwbouw en renovatie omvat, zijn meerdere bodemingrepen gepland.

De oppervlakte van de percelen ter hoogte van het projectgebied bedraagt ongeveer 3.026,5 m². Om de mogelijke aantasting van het bodemarchief op deze terreinen in te schatten werkt de bouwheer samen met Raakvlak. Doel van de opdracht is het waarderen van het terrein aan de hand van een bureauonderzoek. Dit onderzoek en het rapport zijn gebaseerd op een archeologienota geschreven op basis van een vorig ontwerp voor hetzelfde project. In 2018 zijn een bureau- en een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd (Roelens, 2018). De combinatie van de onderzoeken uit 2018 en dit bureauonderzoek resulteert in een archeologienota.

Het onderzoeksterrein ligt langs het kruispunt van de Vedastusstraat, de Mosselstraat en de Sarkoheemstraat en tussen de Paradijsweg en de Bekegemstraat in Zerkegem, deelgemeente van Jabbeke. Het perceel is groter dan 3.000 m² en de effectieve ingreep in de bodem is groter dan 1.000 m², waardoor de drempelwaarden opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet overschreden worden. Volgens het gewestplan ligt het projectgebied in 'woongebieden met agrarisch karakter' (0102). Het projectgebied bevindt zich niet in een vastgestelde archeologische zone, een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt of een beschermde archeologische site. Op deze basis wordt een archeologienota zonder ingreep in de bodem voorgesteld.

Figuur 1: Het projectgebied ten opzichte van de GRB-basiskaart (agiv)

Figuur 2: Het ontwerpplan ten opzichte van de GRB-basiskaart (agiv)

Administratieve gegevens

Titel: 2025 Vedastusstraat, Jabbeke: Resultaten archeologische prospectie zonder ingreep in de bodem (bureau- en landschappelijk bodemonderzoek)

Opdrachtgever: Dertien12, Naaldenstraat 21, 8000 Brugge

Uitvoerder: Raakvlak

Auteurs: Dieter Verwerft, Femke Germonpré, Frederik Roelens en Jari Hinsch Mikkelsen

Bewaring en beheer van de geregistreerde data, vondsten en stalen: Onroerend Erfgoeddepot De Pakhuizen (Raakvlak), Kleine Pathoekeweg 44, 8000 Brugge

Locatie/vindplaats: Vedastusstraat 69, 8490 Zerkegem (Jabbeke)

Bounding box: (ZW) 59095,03m – 206947,25m ; (Z) 59145,41m – 206914,71m; (ZO) 59160,35m – 206935,12m; (N) 59141,12m – 207006,54m; (NW) 59125,23m – 206992,74m

Naam site: 2025 Vedastusstraat, Jabbeke; afkorting: JA2025VE

Kadaster: Jabbeke, afdeling 2, sectie B, perceel 605x

Relevante termen thesauri Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek en landschappelijk bodemonderzoek

Periode: februari 2025

Archeologische verwachting: geen archeologische verwachting

Aanleiding van het onderzoek: verbouwing school

Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Historische bronnen geven aan dat Zerkegem een rijke geschiedenis heeft, met bewoning die teruggaat tot de vroegmiddeleeuwse periode. Er zijn verschillende archeologische vondsten gedaan in de omgeving, zoals een Karolingische vlechtwerkwaterput en Merovingische aardewerk.

Voor de eeuwenlange periode vanaf het gebruik van/aanpassingen aan het landschap door de prehistorische mens tot de beschikbare cartografische bronnen zijn er geen gegevens voorhanden. Er kan echter wel aangenomen worden dat verstoringen – althans in verticale zin – kleinschalig zullen zijn geweest: bodemingrepen in het kader van een 'doorsnee' agrarisch gebruik zullen beperkt gebleven zijn tot een toplaag van 30-40 cm. Vanaf de 16e eeuw is de menselijke aanwezigheid op het terrein te achterhalen via cartografische bronnen. Op de Heraldische kaart van het Brugse Vrije is het plangebied bij benadering te situeren. Op of in de onmiddellijke nabijheid zijn er twee hoeves of woonhuizen weergegeven. Op de 18e-eeuwse Kabinetskaart staat nog één volume noordelijk in het plangebied afgebeeld. Het zuidelijk deel is akkerland. Op alle beschikbare 19e-eeuwse kaarten (Atlas der Buurtwegen, Vandermaelen, Popp) is dit volume verdwenen en wordt in het noordoosten, tegen de Vedastusstraat aan, een langwerpige volume afgebeeld, wellicht te identificeren met het eerst schoolgebouw. Omstreeks 1930 wordt een nieuwe, haaks vleugel gebouwd, die er op vandaag nog staat. Het 19e-eeuwse volume wordt aansluitend vervangen. Rondom het haakse volume wordt de speelplaatsverharding aangebracht. Op de beschikbare orthofoto's uit 1971 en 1979-1990 is deze situatie ongewijzigd. Pas eind jaren 1980-begin jaren 1990 worden tenslotte de éénlaagsvolumes aan de straatzijde toegevoegd. Het is aannemelijk dat al deze bouwactiviteiten een zekere impact gehad hebben op een eventueel aanwezig archeologisch bodemarchief.

Zerkegem ligt op de grens van de Vlaamse zandstreek en de polders. Het terrein behoort tot de zandstreek en ligt in het Houtland. Het landschap wordt gekenmerkt door weiden en

akkers, afgezoomd met bomen en afwateringskanalen. Het terrein zelf is relatief vlak en bestaat uit fijn zand uit het Eoceen. Het terrein kenmerkt zich door verregaande verstoringen. Toch kunnen de geplande werken, waaronder sloop, nieuwbouw en renovatie, bodemingrepen veroorzaken die mogelijk archeologisch erfgoed aantasten. Om de bewaring van het archeologisch erfgoed in te schatten is een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd.

De landschappelijke boringen kunnen ingedeeld worden in twee types. Boringen B1, B2 en B3 zijn duidelijk antropogene gronden. De opgeboorde sequentie bestaat uit een donker, vrij gehomogeniseerd, matig puinrijk, kalkrijk, exogeen pakket met een dikte van minimum 120 cm (B1, B2) of 100 cm (B3). Er is geen bodemontwikkeling meer vast te stellen. Deze verstoring is mogelijk te linken aan de bouwactiviteiten van het schoolgebouwencomplex. Eventuele aanwezige archeologische niveaus of sporen zijn verdwenen. Boring B4 is te interpreteren als een matige natte zandbodem zonder profielontwikkeling (ZdP). Onder een Ap van 37 cm bevindt zich tweede, eveneens vrij humeuze A-horizont. De overgang naar de vochtige, zandige moederbodem, beigig grijs van kleur, is vrij diffuus en situeert zich omstreeks 59 cm onder het maaiveld. Omstreeks 85 cm onder het maaiveld zijn duidelijke sporen van oxidoreductie waar te nemen. De in deze boring vastgestelde bodem is wel nog intact. Het archeologisch niveau bevindt zich op circa 60-65 cm onder het maaiveld.

De verregaande verstoringen die gekend zijn op basis van het bureauonderzoek hebben een negatieve impact gehad op het bodemarchief: het grootste deel van het terrein is sterk verstoord. Gezien de vastgestelde bewaringscondities van de bodems is de impact van de geplande bodemingrepen zeer beperkt tot onbestaande. De bodemingreep situeert zich ter hoogte van de te slopen volumes, de uit te breken verharding en de sterk verstoorde bodemprofielen. Vervolgonderzoek is niet zinvol.

Onderzoeksstrategie, - methode en –technieken

Naar aanleiding van dit onderzoek zijn op het projectgebied geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgemaakt.

Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

We voorzien voorlopig geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk.